

13. Eindtermen Bachelor B-jaar 2020/2021

	Eindterm De student...
1.	heeft inzicht in de aard van de theologie en de wijze waarop gereformeerde theologie nadenkt over God die zich openbaart, en maakt daarbij de traditie vruchtbaar in de hedendaagse context.
2.	a) beschikt over elementaire kennis van en inzicht in de belangrijkste theologische disciplines, namelijk de Bijbelse theologie, de historische theologie, de systematische theologie, en de praktische theologie; b) herkent de belangrijkste wetenschappelijk-theologische begrippen, theorieën, modellen, methoden en paradigma's.
3.	a) bezit elementaire kennis van en inzicht in aan deze disciplines verbonden niet-theologische vakgebieden, met een accent op de Bijbeltalen; b) heeft het vermogen om met het oog op theologische vragen de mogelijkheden van de inbreng van niet-theologische wetenschappen in hoofdlijnen te overzien.
4.	a) heeft inzicht in de plaats en roeping van de theologie binnen het geheel van de wetenschappen en binnen de kerkelijke en maatschappelijke werkelijkheid; b) beschikt over basale kennis van en inzicht in andere (religieuze) stromingen dan het christendom; c) is in staat om de religieuze en theologische dimensies van maatschappelijke vraagstukken te onderkennen, en deze vanuit theologisch perspectief te evalueren.
5.	a) beheerst de basale academische vaardigheden in het kader van theologische vraagstellingen en vakspecifieke methoden, waaronder het correct gebruiken van bronnen en hulpmiddelen; b) kan onderzoeken en samenwerken; kritisch analyseren, synthetiseren en oordeel vormen; argumenteren en discussiëren; gestructureerd schriftelijk en mondeling rapporteren.
6.	a) beschikt over het vermogen om zijn theologische kennis en vaardigheden op een geïntegreerde wijze en vanuit een gereformeerde levensovertuiging te beoefenen in concrete wetenschappelijke, kerkelijke en maatschappelijke vraagstukken; b) heeft basale kennis van en inzicht in de Bijbelse fundering, de theologische doordenking en de praktisch-contextuele gestalte van het gemeente zijn en kan deze kennis communiceren.
7.	a) heeft het vermogen, de geestelijke instelling en de psychosociale attitude om als theoloog te kunnen werken in kerk en samenleving. b) kan werkzaamheden beoefenen als theologisch geschoold medewerker, pastoraal of kerkelijk werker, missionair of evangelisatiewerker, onderwijsgevende, jeugdwerker.
8.	beschikt over het vermogen tot reflectie op de omgang met zichzelf, met medemensen en met God en de bereidheid om in die omgang te groeien.

14. Schema tweede studiejaar – cohort 2019

European Credit Transfer System

MODULE	Bachelor 3 ^e semester		Bachelor 4 ^e semester		Cursusjaar EC
	Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Integratiecolleges	-	X		-	X
Themadagen	-	-	-	2,5	2,5
Persoonlijke en professionele vorming	X	X	X	X	X
Master I/II kritiekcollege	X	X	X	X	X
Algemene Kerkgeschiedenis 2, 3	-	-	2,5	2,5	5
Canoniek Oude testament	-	2,5	-	-	2,5
Canoniek Nieuwe testament	-	3,75	-	-	3,75
Dogmatiek 1, 2	2,5	-	-	2,5	5
Ethiek 2: Fundamentele ethiek	-	2,5	-	-	2,5
Evangelistiek/Missiologie 2	-	-	-	2,5	2,5
Exegese en Theologie Oude Testament 1	-	-	2,5	-	2,5
Exegese Nieuwe Testament 1	-	1,25	-	-	1,25
Geschiedenis Oud-Israël	-	-	2,5	-	2,5
Grieks 5, 6	2,5	-	2,5	-	5
Hebreeuws 4, 5	2,5	2,5	-	-	5
Inleiding Exegese OT/NT	5	-	-	-	5
Praktische theologie 1 t/m 4	2,5	2,5	2,5	2,5	10
Theologie Nieuwe Testament: Evangelien, Openbaring	-	-	2,5	-	2,5
Keuzemodule *	-	-	-	2,5	2,5
TOTAAL	15	15	15	15	60

* Zie voor een overzicht van de aangeboden keuzemodules pagina 91v aan het einde van de bachelor.
Voor modules aangeduid met een X staan wel colleges/contacturen gepland, maar worden (nog) geen studiepunten uitgekeerd.

Persoonlijke en professionele vorming

<i>Docent</i>	J.W. van der Zande-de Roo	<i>Module-code</i>	BaC-PPV
<i>Toetsvorm</i>	Gesprekken, opdrachten, reflectieverslagen en eindpaper	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde bachelor
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1 t/m 4
<i>Tentamendata</i>	De student ontvangt via de mail een uitnodiging voor de gesprekken	<i>Colleges</i>	4 college-uren per collegeblok volgens apart rooster
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO of mail. In overleg met docent	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Het verwerven en ontwikkelen van basale persoonlijke en professionele vaardigheden en inzichten, met als doel de effectiviteit te ontwikkelen van het persoonlijk handelen van de student.

De student verwerft in dat kader:

- kennis van de betekenis van manifesteren van zichzelf en het verbinden met de ander;
- basale kennis van communicatievaardigheden;
- kennis van en het om kunnen gaan met (eigen) kernkwaliteiten;
- enige kennis van transactionele analyse en weet dit op basale wijze praktisch toe te passen;
- kennis van de betekenis van het invloed hebben en macht uitoefenen;
- enige kennis van groepsdynamica en de betekenis hiervan voor zijn professionele handelen;
- vaardigheid in het opstellen van een persoonlijk ontwikkelingsplan.

Eindtermen 8

Leerlijnen Schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Werkcolleges 12 uur
Gesprekken met persoonlijk begeleider (2) 2 uur
Papers ter voorbereiding van de gesprekken en reflectieverslagen t.b.v. portfolio 3 uur

Toetseisen

- Voorbereiding van en actieve participatie tijdens de colleges en de gesprekken.
- Verslag van drie bijgewoonde pastorale gesprekken.
- Reflectieverslagen van de gesprekken met de persoonlijk begeleider.
- Persoonlijk ontwikkelingsplan.

Aanbevolen literatuur

Persoonlijke ontwikkeling

- Adriaansen, M. en J. Caris, *Elementaire sociale vaardigheden* (Houten: Bohn Stafleu van Loghum, 2011³).
- Dieterich, M., *Ontspannen leven. Omgaan met stress en spanningen* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1998).
- Horst, Willem van der, *Met beide benen op de grond. God ontdekken in je levensverhaal* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn Motief, 2014).
- Seiwert, L.J. e.a., *Het ABC van de persoonlijkheid. Uzelf en anderen beter begrijpen met het DISC persoonlijkheidsprofiel* (Remchingen: Persolog, 2012⁸).

Studievaardigheden

- Vloeberghs, Isabelle, *Focus op faalangst. Faalangst begrijpen en aanpakken* (Brussel: University Press Antwerp, 2015²).
- Tigchelaar, Mark, *Lezen, weten en niet vergeten* (Houten: Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum, 2015).

Communicatie

- Schulz von Thun, F., *Hoe bedoelt u? Een psychologische analyse van de menselijke communicatie* (Groningen: Wolters-Noordhoff, 2003²).
- Smit, J.H., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2007²).

Kernkwaliteiten

- Ofman, D., *Hé ik daar...?! Ontdek en ontwikkel je persoonlijke kernkwaliteiten met het kernkwadrant* (Utrecht: Servire, 2007).
- Evelein, F & F. Korthagen, *Werken vanuit je kern. Professionele ontwikkeling vanuit kwaliteiten, flow en inspiratie* (Amsterdam: Uitgeverij Boom Nelissen, 2013²).

Transactionele analyse

- Roosjen, G., 'Leven of Overleven'; M. van der Does, 'Strooms', in: M. Kouwenhoven (ed.), *Transactionele Analyse in Nederland* (Ermelo: Algemeen Nederlands Instituut voor Transactionele Analyse, 1991).
- Thunnissen, Moniek & Anne de Graaf (eds.), *Leerboek Transactionele Analyse* (Utrecht: De Tijdstroom, 2013).

Invloed en macht

- Kessler, V. e.a., *Macht in de gemeente. Over machtsfiguren en machtsmisbruik in de kerk* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2002).
- Mulder, M., *De logica van Macht* (Schiedam: Scriptum, 2004). (<http://www.maukmulder.nl/gratis-boeken.php>)

Zie voor meer literatuur ook onder de betreffende kopjes bij Persoonlijke en professionele vorming A-jaar.

Bijzonderheden Voor meer informatie over dit onderdeel in de studie zie men de ELO onder Algemene Informatie 2020/2021.

Dogmatiek 1: God de Zoon

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaB-Do1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	30 oktober, herkansing 14 januari	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen

De student:

- kan verschillende opvattingen weergeven over a. (erf)zonde, b. persoon en werk van Jezus Christus, c. verzoening;
- is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
- kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;
- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over de methode van de christologie en in het debat over de vraag of christologie het hart is van de theologie;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit Bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.

Eindtermen

1, 2, 4a, 4c, 5, 6a

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast

Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 24 uur
Zelfstudie 37 uur

Toetseisen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 230-308 en 395-442. [127 p. cat. 3 → 18 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 292-352, 354-399, 402-490. [206 p. cat. 2/3 → 34 uur minus 24 uur (voorbereiding colleges) → 10 uur]
- Iwand, Hans Joachim, "Sed originale per hominem unum." Ein Beitrag zur Lehre vom Menschen', in: id., *Glaubensgerechtigkeit. Gesammelte Aufsätze*, ed. Gerhard Sauter (München: Chr. Kaiser Verlag, 1980), 2:171-193. [22 p. cat. 2 → 4 uur]
- Collegestof. [→ 5 uur]

- Aanbevolen literatuur*
- Bauckham, Richard J., *Jesus and the God of Israel. God Crucified and Other Studies on the New Testament's Christology of Divine Identity* (Grand Rapids: Eerdmans, 2008).
 - Beek, A. van de, *Jezus Kurios. Christologie als hart van de theologie. Spreken over God 1.1* (Kampen: Kok, 1998).
 - Bockmuehl, Markus N.A., *The Cambridge Companion to Jesus* (Cambridge: UP, 2001).
 - Crisp, Oliver D., *Divinity and Humanity. The Incarnation Reconsidered* (Cambridge: UP, 2007).
 - Kasper, Walter, *Jesus der Christus* (Mainz: Grünewald, 1998¹²).
 - Kooi, C. van der, *Hinkelen binnen de lijnen. Krijtstreden voor een christologie* (Kampen: Kok, 1999).
 - Pannenberg, Wolfhart, *Grundzüge der Christologie* (Gütersloh: G. Mohn, 1964).

Bijzonderheden Deze module wordt aan het B- en C-jaar samen gegeven.

Grieks 5

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaB-G5 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	26 oktober, herkansing 11 januari	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1-4 afgerond

Leerdoelen De student consolideert zijn kennis van de Griekse grammatica en is in staat onderdelen hiervan uit te leggen (kennis) en aan te wijzen in de teksten (inzicht). Verder maakt de student kennis met de teksten van enkele evangelienschrijvers en is hij aan het eind van de periode in staat de Griekse zinnen in deze teksten op morfologisch en syntactisch niveau te analyseren en in correct Nederlands weer te geven (kennis/inzicht). Daarnaast kan hij aangeven hoe verschillende Bijbelvertalingen met de Griekse grondtekst zijn omgegaan en is hij in staat een stukje ongeziene tekst te vertalen (toepassing).

Eindtermen 3a

Leerlijnen Praktische vaardigheden, kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges, instructiecolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 24 uur
 Zelfstudie 28 uur

Toetseisen

- Actieve participatie tijdens colleges.
- Tentamen:
 - Marcus 1 en Johannes 15
 - Nader op te geven paragrafen uit: Hensels, P.M., *Nieuwtestamentisch Grieks. Een beknopte grammatica* (Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2008).

Aanbevolen literatuur

- Bauer, W., *Griechisch-deutsches Wörterbuch zu den Schriften des Neuen Testaments und der frühchristlichen Literatur* (Berlin e.a.: de Gruyter, 1988⁶).
- Blass, F. e.a., *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1984¹⁶ of later).
- Louw, J.P. & E.A. Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament Based on Semantic Domains* (New York: United Bible Societies, 1988 of later).
- Murre, J.A., *Lexicon Nieuwe Testament* (Vught: Skandalon, 2016³).
- Nestle, E. & K. Aland, *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸) (**verplicht aanschaffen**).
- Rijksbaron, A. e.a., *Beknopte Syntaxis van het klassiek Grieks* (Lunteren: Hermaion, 2000).
- Zerwick, M. & M. Grosvenor, *A grammatical analyses of the Greek New Testament* (Roma: Editrice Pontificio Instituto Biblico, 1996⁵ of later).

Hebreeuws 4

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-He4
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	5 november, herkansing 5 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 2 met goed gevolg afgelegd, colleges Hebreeuws 3 gevolgd

Leerdoelen

De student:

- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-3 verworven kennis en vaardigheden;
- heeft basale kennis van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws;
- breidt zijn kennis van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws uit (werkwoorden);
- kan eenvoudige Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.

Eindtermen

3, 5

Leerlijnen

Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden

Studielast

Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 22 uur (11 x 2 uur)
 Zelfstudie 20 uur
 Schriftelijk werkstuk 10 uur

Toetseisen

Schriftelijk werkstuk:

Een geannoteerde vertaling van enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel (totaal ong. 15 verzen; door de docent op te geven).

Tentamen:

- Hand-out syntaxis Bijbels Hebreeuws (selectie, door de docent op te geven).
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), incl. Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 100 werkwoorden).
- Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
- Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-5 en 7.
- Enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel, door de docent op te geven (totaal ong. 25 verzen).

Te gebruiken

Editie Hebreeuwse Bijbel:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (BHS) (Stuttgart, 1977 of later).

Woordenboeken:

- Broers, P.D.H., *Woordenboek van het Bijbels Hebreeuws* (Nieuw-Lekkerland: De Haan Boeken, 2007 of later).
- Clines, D.J.A. (ed.), *The Dictionary of Classical Hebrew*. 8 Volumes (Sheffield: Sheffield Academic Press, 1993-2011).
- Gesenius, W. & F. Buhl, *Hebräisches und Aramäisches Handwörterbuch über das Alte Testament* (Leipzig: F.C.W. Vogel, 1915¹⁶ of later).
- Koehler, L. & W. Baumgartner, *Lexicon in Veteris Testamenti Libros + Supplementum* (Leiden: Brill, 1953, herdruk 1973).
- VanGemeren, W.A. (ed.), *New International Dictionary of Old Testament Theology and Exegesis*. 5 Volumes (Carlisle: Paternoster, 1997).

Inleiding Exegese OT/NT

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder en prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-ExOTinl en BaB-ExNTinl
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen (OT + NT), exegetisch werkstuk (OT) en exegesepapier (NT)	<i>Omvang</i>	5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2,5 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	20 oktober, herkansing 26 januari	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Inleveren exegetisch werkstuk OT uiterlijk drie dagen vóór het tentamen	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1 en 2 en Grieks 1 en 2

- Leerdoelen** De student:
- maakt zich de belangrijkste methodische stappen in de exegese eigen en schrijft een eerste eigen (beknopte) exegese;
 - leert de hulpmiddelen voor de exegese kennen en gebruiken;
 - verwerft elementaire kennis over de tekstgeschiedenis en tekstkritiek van OT en NT;
 - oefent in het omgaan met tekstkritische vragen.
- Eindtermen** 2a, 2b, 3a, 5a, 5b
- Leerlijnen** Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, samenwerken, praktische vaardigheden
- Studielast**
- Deel OT: 70 uur*
- Werkcolleges 4,5 uur
 - Hoorcolleges 4,5 uur
 - Collegevoorbereiding 7 uur
 - Exegetisch werkstuk OT 24 uur
 - Zelfstudie tentamen deel OT 30 uur
- Deel NT: 70 uur*
- Hoor- en werkcolleges 9 uur
 - Collegevoorbereiding 5 uur
 - Zelfstudie tentamen deel NT 41 uur
 - Exegepapier NT 15 uur
- Toetseisen**
- Deel OT:*
- Exegetisch werkstuk (max. 2.000 wrd.). [→ 24 uur]
 - Schriftelijk tentamen over Dictaat Inleiding Exegese OT. [→ 30 uur]
- Deel NT:*
- Schriftelijk tentamen over:
 - Collegestof Inleiding Exegese NT, incl. paper 'Sigla'. [→ 3 uur]
 - Bock, D.L. & B.M. Fanning (eds.), *Interpreting the New Testament Text. Introduction to the Art and Science of Exegesis* (Wheaton, Ill: Crossway, 2006), hfdst. 1, 2, 5-9, 11, 12. [174 p. cat. 2 → 34 uur]
 - Inleiding op *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸). [30 p. relevant, op college besproken, leesstof → 4 uur].
 - Oefening met stappenplan exegese: paper van 2.000 wrd. [→ 15 uur]
- Aanbevolen literatuur**
- Brink, G. van den, *Van Koinè tot Canon. De overlevering van het Griekse Nieuwe Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1995).
 - Lange, A. & E. Tov (eds.), *Textual History of the Bible. Volume 1A and 1B* (Leiden/Boston: Brill, 2016 en 2017).
 - Metzger, B.M., *The Text of the New Testament. Its Transmission, Corruption and Restoration* (New York: Oxford University Press, 1992).
 - Tov, E., *Textual Criticism of the Hebrew Bible. Revised and Expanded Edition* (Minneapolis: Fortress, 2012³).
 - Fischer, A.A., *Der Text des Alten Testaments. Neubearbeitung der Einführung in die Biblia Hebraica von Ernst Würthwein* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2009).
 - Themanummer 'De Bronteksten van de Bijbel', *Met Andere Woorden*, 16/3-4 (2016).
- Bijzonderheden** Aanschaffen:
- *Biblia Hebraica Stuttgartensia* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 1977 of later).
 - *Novum Testamentum Graece* (Stuttgart: Deutsche Bibelgesellschaft, 2012²⁸).

Deze module bestaat uit een deel OT (6 blokuren; door prof. dr. H.G.L. Peels) en een deel NT (6 blokuren; door dr. M.C. Mulder). Het eindcijfer van het tentamen is het gemiddelde van het OT-deel en het NT-deel. Een onderdeel moet worden herkanst als men daarvoor lager dan een 5,5 haalt. Het exegetisch werkstuk OT en NT dienen beide eveneens voldoende te zijn (waardering: onvoldoende/ voldoende/goed/excellent).

Praktische theologie 1: Inleiding praktische theologie/Poimeniek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en drs J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-PT1
<i>Toetsvorm</i>	<i>Inleiding praktische theologie:</i> Paper <i>Poimeniek:</i> Portfolio met daarin de uitwerking van de verschillende toetsopdrachten	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Inleiding praktische theologie en 1,25 EC Poimeniek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 1
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 x 1 college-uur per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 1	<i>Instapeis</i>	<i>Poimeniek:</i> Psychologie en PPV

<i>Leerdoelen</i>	<p><i>Inleiding praktische theologie:</i> De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft inzicht in verschillende visies op praktische theologie en kan beargumenteren wanneer sprake is van een gereformeerde visie; - kan een presentatie waarin gebruikgemaakt wordt van statistieken op een verantwoorde manier interpreteren; - maakt tijdens de stage kennis met enkele elementaire manieren van praktisch-theologisch onderzoek door middel van bestuderen van brondocumenten en het houden van interviews; - is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota en daarin te verwerken wat tijdens deze colleges bestudeerd is. <p><i>Poimeniek:</i> De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft kennis van de belangrijkste stromingen op het gebied van het pastoraat. - bouwt inzicht op in het specifieke karakter van pastorale zorg te midden van allerlei vormen van hulpverlening, alsmede de eigen aard van gereformeerd pastoraat. - verwerft initiële praktische vaardigheden m.b.t. het voeren van pastorale gesprekken
<i>Eindtermen</i>	<p><i>Inleiding praktische theologie:</i> 1 t/m 4, 7</p> <p><i>Poimeniek:</i> 2, 3b, 4a, 4c, 5b, 6a, 7a, 7b, 8</p>
<i>Leerlijnen</i>	Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude
<i>Studielast</i>	<p><i>Inleiding praktische theologie:</i> Colleges 4,5 uur Collegevoorbereiding 4,5 uur Zelfstudie 18 uur Paper 8 uur</p> <p><i>Poimeniek:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Colleges (te besteden aan een inleiding in de poimeniek en een aantal belangrijke thema's in het pastoraat, organisatie en uitvoering van pastorale gesprekken, het omgaan met pastorale situaties aan de hand van verschillende casussen) 9 uur - Praktische opdracht (het voeren van pastorale gesprekken en daarvan schriftelijk verslag doen, zie opdracht 1 en 2) 17 uur

- Collegevoorbereiding 4 uur
- Zelfstudie, zie opdracht 3 30 uur
- Schrijven eindverslag 10 uur

Toetseisen

Inleiding praktische theologie:

- Kater, M.J., *Liever langer luisteren. Een focus op de communicatie van het Woord in de 21e eeuw*. Apeldoornse Studies 70 (Apeldoorn: TUA, 2017), 23-39. [16 p. cat. 2 → 3 uur].
- Osmer, Richard R., *Practical Theology. An Introduction* (Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans, 2008), 79-173. [94 p. cat. 2 → 13 uur]
- Collegestof. [→ 2 uur]

Poimieniek:

De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio:

- Het schrijven van een werkverslag van een drietal pastorale gesprekken.
- Het schrijven van een verslag van een korte casusstudie over een specifiek pastoraal terrein.
- Het schrijven van een eindrapportage met daarin reflectieverslag over onderdelen van de bestudeerde literatuur.
- Een eindgesprek.
- Kooi, Margriet van der & Kees van der Kooi, *Goed gereedschap is het halve werk. De urgentie van theologie in pastoraat en zielzorg* (Utrecht: Boekencentrum, 2017), 7-168. [161 p. cat. 3 → 15 uur]
- Meulen, H.C. van der (ed.), *Liefdevol oog en open oor. Handboek pastoraat in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2010⁴), hfdst. 6 t/m 9. [168 p. cat. 3 → 15 uur]

N.B.: De toetsing betreft de uitwerking van alle opdrachten waaraan de student vanaf blok 1 (Praktische Theologie 1) tot en met blok 4 (Praktische Theologie 4) werkt.

Aanbevolen literatuur

Poimieniek:

- Assink, M. (ed.), *De praktijk van het ambt. Handreiking aan nieuwe ambtsdragers* (Barneveld: De Vuurbaak, 2012).
- Blok, J., *Bitterzoet. Een handreiking voor zieken en hun omgeving* (Barneveld: Plateau, 2006).
- Bukowski, P., *De Bijbel ter sprake brengen. Een basisvraag in het pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).
- Klein Kranenburg, E.S., *Trialoog. De Derde in het pastorale gesprek* (Den Haag: Boekencentrum, 1988).
- Kramer-Hasselaar, G., *In gesprek. Handreiking gespreksvoering in het pastoraat* (Utrecht: Kok, 2011).
- Koole, D. & W.H. Velema (eds.), *Uit liefde tot Christus en Zijn gemeente. Een handreiking aan de ouderling* (Kampen: Kok, 1982).
- Pelt, J.W. van, *Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat* (Heerenveen: Groen, 1999).
- Rietberg, C. e.a., *Handboek voor kinder- en jeugdpastoraat* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2012).
- Smit, J., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2006).
- Vries, R.J. de, *Gods Woord verandert mensen. Een praktisch-theologisch onderzoek naar het veranderingsconcept in de pastorale theologie van Eduard Thurneysen* (Gorinchem: Narratio, 2008).

Bijzonderheden

- Poimieniek moet in samenhang worden gezien met de modules ontwikkelingspsychologie, pastorale psychologie en PPV.
- Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Canoniek Nieuwe Testament

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-ccode</i>	BaB-CNT
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	3,75 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	28 januari, herkansing 25 maart	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 t/m 5 voldoende hebben afgerond

Leerdoelen

De student:

- kan de eigen aard van het Nieuwe Testament als tweede deel van de Bijbel en de gereformeerde theologische uitgangspunten met betrekking tot de canoniek van het Nieuwe Testament omschrijven;
- kan initieel enkele elementaire inleidingsvragen per nieuwtestamentisch Bijbelboek (Evangelien, Handelingen, Brieven, Openbaring) uiteenzetten en deze op grond van eigen overtuiging kritisch evalueren;
- kan in hoofdlijn het onderzoek naar de wordingsgeschiedenis van het Nieuwe Testament weergeven; dit betreft de nieuwtestamentische canon in zijn geheel en in het bijzonder de synoptische evangeliën;
- kan elk van de evangeliën typeren naar zijn eigen aard, de verschillende accenten daarin per Bijbelboek benoemen en de achtergronden daarvan verklaren;
- is in staat om van de inhoud van elk nieuwtestamentisch boek enkele hoofdlijnen te reproduceren;
- weet waar hij materiaal voor verdere bestudering van inleidingsvragen kan vinden;
- maakt initieel kennis met de nieuwtestamentische apocriefen (m.n. apocriefe evangeliën).

Eindtermen

1, 2a, 2b, 3a, 5a, 5b, 6a

Leerlijnen

Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden

Studielast

Hoor- en werkcolleges 13,5 uur

(colleges n.a.v. enkele belangrijke canonieke kwesties. Specifieke aandacht krijgen het synoptisch vraagstuk en nieuwere inzichten in de ontstaansgeschiedenis van de evangeliën. In de werkcolleges worden van tevoren opgegeven artikelen besproken en oefeningen gedaan in (Griekse) tekstvergelijking. Ook wordt eenmaal een mondelinge presentatie van de canoniek van een Bijbelboek voorbereid.)

Collegevoorbereiding 6 uur

Zelfstudie 85,5 uur

Toetseisen

- Bruggen, J. van, *Het evangelie van Gods zoon. Persoon en leer van Jezus volgens de vier evangeliën* (Kampen: Kok, 1996), hfdst. 8 (p. 186-207). [21 p. cat. 1/2 → 5 uur]
- Hays, Richard B., *Achteruit lezen. Jezus ontdekken in het Oude Testament* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2016), hfdst. 1, 2, 3, 6 [89 p. cat. 2/3 → 14,5 uur]
- Naselli, Andrew D., *Introducing the New Testament* (Grand Rapids: Zondervan, 2010). [160 p. cat. 1/2 → 40 uur]
- Versteeg, J.P., *Evangelie in viervoud. Een karakteristiek van de vier evangeliën* (Kampen: Kok, 1980 of later). [130 p. cat. 2 → 26 uur]
- Collegestof

Aanbevolen literatuur

- Achtemeier, P.J. e.a., *Introducing the New Testament. Its Literature and Theology* (Grand Rapids: Eerdmans, 2001).
- Aune, David E. (ed.), *The Blackwell Companion to the New Testament* (Malden/Oxford: Wiley-Blackwell, 2010).
- Bauckham, Richard, *Jesus and the Eyewitnesses. The Gospels as Eyewitness Testimony* (Grand Rapids: Eerdmans, 2006).
- Bockmuehl, Markus & Donald A. Hagner (eds.), *The Written Gospel* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- Bruggen, J. van, *Het kompas van het christendom. Ontstaan en betekenis van een omstrede bijbel* (Kampen: Kok, 2003).
- Carson, D.A. & D.J. Moo, *An Introduction to the New Testament* (Second Edition) (Grand Rapids: Zondervan, 2005).

- Helyer, Larry R., *Exploring Jewish Literature of the Second Temple Period. A Guide for New Testament Students*, Christian Classics Bible Studies (Downers Grove: IVP Academic, 2002).
- Markschies, Chr. (ed.), *Antike christliche Apokryphen*, I. Band, Evangelien und Verwandtes (Tübingen: Mohr Siebeck, 2012).
- Perkins, Pheme, *Introduction to the Synoptic Gospels* (Grand Rapids: Eerdmans, 2007).
- Woude, A.S. van der (ed.), *Bijbels Handboek, 3: Het Nieuwe Testament* (Kampen: Kok, 1987), hfdst. 6.

Canoniek Oude Testament

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-COT
<i>Toetsvorm</i>	Groepspresentatie en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	7 januari, herkansing 8 april	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Hebreeuws 1 t/m 3

- Leerdoelen* De student:
- kan de eigen aard van het Oude Testament als eerste deel van de Bijbel en de gereformeerde uitgangspunten met betrekking tot de canoniek van het Oude Testament omschrijven;
 - verwerft zich elementaire kennis van de inleidingsvragen per oudtestamentisch Bijbelboek (of groep van Bijbelboeken) en kan deze mede op grond van eigen overtuiging kritisch evalueren;
 - kan in hoofdlijn het onderzoek naar de wordingsgeschiedenis van het Oude Testament (dit betreft zowel de oudtestamentische canon in zijn geheel als de afzonderlijke Bijbelboeken) weergeven;
 - weet waar hij materiaal voor verdere bestudering van inleidingsvragen kan vinden.
- Eindtermen* 2a, 2b, 5a, 5b, 6a
- Leerlijnen* Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
- Studielast* Hoorcolleges over de vragen van de algemene canoniek (problematiek van de afsluiting en de grenzen van de canon, het gezag, de groei en de eenheid van de canon) 4,5 uur
Werkcolleges, te besteden aan enkele problemen uit de bijzondere canoniek (groepjes studenten leiden hiertoe een bespreking met powerpointpresentatie) 9,5 uur
Zelfstudie: literatuurtentamen 56 uur
- Toetseisen*
- Vriezen, Th.C. & A.S. van der Woude, *Oud-Israëlitische en vroegjoodse literatuur* (Kampen: Kok, 2000¹⁰), 121-392. [270 p. cat. 1/2 → 52 uur]
 - Colledictaat. [→ 4 uur]
- Aanbevolen literatuur*
- Arnold, B.T., *Introduction to the Old Testament* (Cambridge: University Press, 2014).
 - Beckwith, R., *The Old Testament Canon of the New Testament Church and its Background in Early Judaism* (London: SPCK, 1985).
 - Hess, Richard S., *The Old Testament. A Historical, Theological, and Critical Commentary* (Grand Rapids: Baker Academic, 2016).
 - Treballe Barrera, J.C., *The Jewish Bible and the Christian Bible. An Introduction to the History of the Bible* (Leiden: Brill, 1998).
 - Zenger, E. e.a. (eds.), *Einleitung in das Alte Testament* (Stuttgart: Kohlhammer, 2015⁹).

Ethiek 2: Fundamentele ethiek

<i>Docent</i>	Dr. D.J. Steensma	<i>Module-code</i>	BaB-Eth2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	18 januari, herkansing 22 maart	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

Leerdoelen Verwerven van kennis van en inzicht in de wijze waarop de Bijbel spreekt over moraal, en hoe de theologische ethiek zich op de Schrift kan en mag beroepen.

Eindtermen 1 t/m 6

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoor-/werkcolleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

Toetseisen

- Grenz, Stanley J., *The Moral Quest. Foundations of Christian Ethics* (Leicester: InterVarsity Press, 1997), 13-302. [290 p. cat. 3 → 44 uur]
- Lalleman-de Winkel, H., *Van levensbelang. De relevantie van de oudtestamentische ethiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 1999). [129 p. cat. 3 → 14 uur]
- Collegedictaat. [→ 3 uur]

Aanbevolen literatuur

- Banner, Michael, *Christian Ethics. A Brief History* (Malden: Willy Blackwell, 2009).
- Douma, J., *De Tien Geboden. Handreiking voor het christelijk leven* (Kampen: Van den Berg, 1992).

Bijzonderheden Deze module wordt gezamenlijk met het C-jaar gegeven.

Exegese Nieuwe Testament 1

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaB-ExNT1
<i>Toetsvorm</i>	Groepsverslag	<i>Omvang</i>	1,25 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Bijbel in context, Inleiding exegese en colleges Grieks 5 voldoende hebben afgerond

Leerdoelen De student:

- verwerft initiële vaardigheden in de uitleg van het Nieuwe Testament. De in de module Inleiding exegese NT verworven kennis en vaardigheden worden toegepast en verder ontwikkeld;
- krijgt in hoorcolleges inzicht in het exegetische proces;
- oefent in groepswork in het zelfstandig exegetiseren van een opgegeven perikoop;
- weet daarin op een vruchtbare manier met anderen samen te werken;
- leert het verworven inzicht in de perikoop adequaat en relevant te presenteren;

De keuze van de perikopen is zodanig gevarieerd dat in het geheel van het curriculum de diverse nieuwtestamentische boeken en hoofdgenres aan de orde komen.

Eindtermen 1, 2a, 2b. 3a, 5a, 5b, 6a, 8

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Werkcolleges 4,5 uur
Collegevoorbereiding, inclusief bijdrage aan een groepsworkstuk 21,5 uur

- Aanbevolen literatuur*
- Berger, Klaus, *Exegese des Neuen Testaments. Neue Wege vom Text zur Auslegung* (Heidelberg: Quelle & Meyer, 1991).
 - Ebner, Martin & Bernhard Heiniger, *Exegese des Neuen Testaments: Ein Arbeitsbuch für Lehre und Praxis* (Paderborn: Ferdinand Schöningh, 2018⁴).
 - Fee, Gordon D., *Exegese van het Nieuwe Testament: Een praktische handleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2001).
 - McKnight, Scot, *Introducing New Testament Interpretation* (Grand Rapids: Baker, 1996).
 - Schnelle, Udo, *Einführung in die neutestamentliche Exegese* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2014).
 - Op de ELO wordt een lijst met aanbevolen commentaren aangeboden.
- Bijzonderheden*
- De hoor- en werkcolleges Exegese NT 1 en Exegese NT 2 worden gecombineerd.

Hebreeuws 5

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-He5
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en schriftelijk werkstuk	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	21 januari, herkansing 18 maart	<i>Colleges</i>	4 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 2	<i>Instapeis</i>	Tentamen Hebreeuws 3 met goed gevolg afgelegd

- Leerdoelen*
- De student:
- onderhoudt de bij Hebreeuws 1-4 verworven kennis en vaardigheden;
 - breidt zijn kennis uit van alle onderdelen van de syntaxis van het Bijbels Hebreeuws;
 - breidt zijn kennis uit van de vocabulaire van het Bijbels Hebreeuws (naamwoorden, werkwoorden);
 - kan moeilijkere Hebreeuwse teksten analyseren en in het Nederlands vertalen.
- Eindtermen*
- 3, 5
- Leerlijnen*
- Kritisch analyseren en synthetiseren, praktische vaardigheden
- Studielast*
- Hoor-, werk- en instructiecolleges 18 uur
 Collegevoorbereiding 22 uur (11 x 2 uur)
 Zelfstudie 10 uur
 Schriftelijk werkstuk 20 uur
- Toetseisen*
- Schriftelijk werkstuk:*
 Een geannoteerde analyse en vertaling van enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel (totaal ong. 30 verzen, door de docent op te geven).
- Tentamen:*
- Baasten, M.F.J. & W.Th. van Peursen, *Leerboek van het Bijbels Hebreeuws, gebaseerd op J.P. Lettinga's Hulpboek bij de grammatica van het Bijbels Hebreeuws* (Leiden: Brill, 2012), incl. Woordenlijst 3: Lijst van frequente werkwoorden (de eerste 120 werkwoorden).
 - Lettinga, J.P., *Grammatica van het Bijbels Hebreeuws*, twaalfde, herziene editie door M.F.J. Baasten en W.Th. van Peursen (Leiden: Brill, 2012).
 - Woordenlijst Hebreeuws-Nederlands, sectie 1-7.
 - Enkele gedeelten uit de Hebreeuwse Bijbel, door de docent op te geven (totaal ong. 50 verzen).
- Te gebruiken*
- Zie onder Hebreeuws 4.

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

- Leerdoelen* Verwerving en verdieping van inzicht in een specifiek theologisch thema, met het oog op de samenhang van de theologische disciplines. Verwerven van vaardigheid in het beoordelen van een theologische vraagstelling en zijn overtuiging beargumenteren in een wetenschappelijke discussie.
- Eindtermen* 6a, 8
- Leerlijnen* Discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling
- Studielast* Hoorcolleges door hoogleraren en (gast)docenten.
Plenaire discussie of bespreking in groepen aan de hand van stellingen of vragen.
Eigen bijdragen door studenten.
Bijbelstudie.
- integratiecolleges 10 uur
- themadagen 18 uur
- collegevoorbereiding 2 uur
- Aanbevolen literatuur* Zie het programma met literatuurtips dat voorafgaand aan de colleges wordt uitgereikt.
- Bijzonderheden*
- Integratiecolleges worden gehouden in het gebouw van de TUA. Hoogleraren en docenten belichten het centrale thema vanuit hun eigen vakgebied.
 - Themadagen worden doorgaans elders in Nederland of een van de naburige landen gehouden. Gastsprekers worden uitgenodigd een lezing te geven over het centrale thema en ook worden in dat kader excursies georganiseerd. Eens in de 5 à 6 jaar wordt in plaats van de themadagen zo mogelijk een reis naar Israël gepland.
 - Het bijwonen van de integratiecolleges en themadagen is verplicht.
 - Indien de student door omstandigheden niet aanwezig kan zijn, dient hij zelf te zorgen voor vervanging met een omvang van 1 EC (28 uur). Als vervanging kan gedacht worden aan bezoek aan een (theologisch of verwant onderwerp) symposium, een keuzemodule e.d. Goedkeuring van de vervangende stof dient gevraagd te worden aan de examencommissie met overlegging van een bewijs. Dat kan in het geval het een symposium o.i.d. betreft door middel van een verslag, voor een keuzemodule volstaat een kopie van het tentamenbriefje. Er kan geen financiële bijdrage gevraagd worden aan de TUA in de kosten van een symposium e.d. als dit bezocht wordt ter vervanging van themadagen of integratiecolleges. Integratiecolleges en/of themadagen kunnen in totaal maximaal 3 keer gedurende de bachelor op deze wijze vervangen worden.

Praktische theologie 2: Catechetiek/Spiritualistiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en drs. L. Snoek	<i>Module-code</i>	BaB-PT2
<i>Toetsvorm</i>	<i>Catechetiek:</i> Schriftelijk tentamen <i>Spiritualistiek:</i> Paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Catechetiek en 1,25 EC Spiritualistiek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2
<i>Tentamendata</i>	Schriftelijk tentamen (open-boektentamen): 12 januari Herkansing 30 maart	<i>Colleges</i>	<i>Catechetiek:</i> 3 x 3 college-uren <i>Spiritualistiek:</i> 6 x 1 college-uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. <i>Spiritualistiek:</i> Laatste dag tentamenperiode blok 2.	<i>Instapeis</i>	<i>Catechetiek:</i> Praktijkplek t.b.v. stagelessen <i>Spiritualistiek:</i> N.v.t.

Leerdoelen

Catechetiek:

De student:

- verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese;
- neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese;
- ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren.

Spiritualistiek:

De student:

- heeft inzicht in verschillende visies op wat onder spiritualiteit verstaan wordt en kan verschillende stromingen duiden;
- kan op een adequate manier de 'spirituele ligging' van de gemeente omschrijven en theologisch evalueren;
- is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota en daarin te verwerken wat tijdens deze colleges bestudeerd is.

Eindtermen

Catechetiek:

2, 5 t/m 8

Spiritualistiek:

2, 4, 7, 8

Leerlijnen

Catechetiek:

Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Spiritualistiek:

Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude

Studielast

Catechetiek:

Colleges 6,25 uur

Collegevoorbereiding 3,75 uur

Zelfstudie 18 uur (incl. take-home-tentamen, dezelfde literatuur moet worden gebruikt bij de reflectie op de praktijkopdracht, zie daarvoor PT 4)

Spiritualistiek:

Colleges 4,5 uur

Collegevoorbereiding 4,5 uur

Zelfstudie 13 uur

Paper 6 uur

Catechetiek & Spiritualistiek

Stage 14 uur

- Toetseisen tentamen/paper*
- Catechetiek:*
- Kock, A. de e.a., *Altijd leerling. Basisboek catechetiek* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011), hfdst. 1 t/m 10. [270 p. leesstof → 18 uur]
- Spiritualistiek:*
- McGrath, Alister, *Christelijke spiritualiteit* (Kampen: Kok, 2002), 21-111. [90 p. cat. 3 → 13 uur]. (Engelse uitgave: *Christian spirituality. An introduction* (Oxford, UK, Malden, Mass.: Blackwell Publishers, 1999).
- Aanbevolen literatuur*
- Catechetiek:*
- Meerveld, Hans, *Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018).
 - Verboom, W., *Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond* (Kampen: Kok, 1989).
- Spiritualistiek:*
- Plaisier, Arjan, *Zorg voor de ziel. Spiritueel leven vanuit de christelijke traditie* (Utrecht: KokBoekencentrum, 2020).
- Stage*
- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' zijn te vinden in de 'Praktijknota Praktische theologie', zie ELO.
 - De stage omvat 14 uur. Hieronder vallen voor catechetiek: het voorbereiden, bijwonen en verzorgen van catecheselessen. Het is aan de student hoe hij de stage-uren verspreidt over het studiejaar. Zie verder, o.a. voor informatie over het stage-onderdeel spiritualistiek, de stagenota op de ELO.
 - Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Algemene Kerkgeschiedenis 2: Luther en lutheranisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaB-Kg2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen en leesverslag	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	19 maart, herkansing 25 juni	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Kerkgeschiedenis 1

- Leerdoelen*
- Het verwerven van kennis van en inzicht in de persoon en het werk van Martin Luther en de geschiedenis van kerk en theologie van de vroege Reformatie.
 - Bronteksten uit deze periode zelfstandig kunnen analyseren.
 - In staat zijn om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie.
 - In staat zijn om een wetenschappelijk werkstuk over een persoon of thema uit deze periode te maken en dit te presenteren.
 - Oog krijgen voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch'.
 - In staat zijn de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.
- Eindtermen*
- 1, 2, 3b, 4a, 5, 8
- Leerlijnen*
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, mondeling presenteren
- Studielast*
- Hoorcolleges 9 uur
Leesverslag 16 uur
Zelfstudie 45 uur

- Toetseisen*
- Woodbridge, John D. & Frank A. James, III, *Church History Volume Two 'From Pre-Reformation to the Present Day'* (Grand Rapids: Zondervan, 2013), p. 73-105 en 183-251. [110 p. cat. 2 → 22 uur]
 - Lindberg, Carter (ed.), *The Reformation Theologians* (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 2 t/m 5, 8, 9, 20 t/m 24. [95 p. cat. 2 → 23 uur]
 - Collegestof.
 - Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, *Luther. Een mens zoekt God* (Apeldoorn: De Banier, 2016). [260 p. leesstof → 16 uur]

Exegese en Theologie Oude Testament 1

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.G.L. Peels	<i>Module-code</i>	BaB-ExOT1
<i>Toetsvorm</i>	Groepswerkstuk en schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	15 maart, herkansing 14 juni	<i>Colleges</i>	Wekelijks 2 hoorcolleges en 2 werkcolleges
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	Inleiding exegese, colleges Hebreeuws 1 t/m 4

- Leerdoelen*
- De student:
- maakt via de exegetische analyse van een korte perikoop kennis met het proces van de exegese van het OT;
 - verkrijgt inzicht in de basisprincipes van de exegese van het OT;
 - verwerft initiële kennis van de discipline van de theologie van het OT;
 - levert een bijdrage aan de vervaardiging van een exegetisch groepspaper.
- Eindtermen*
- 1, 2a, 2b, 5a, 5b, 6a, 7b
- Leerlijnen*
- Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, praktische vaardigheden
- Studielast*
- Hoorcolleges over de exegese van een korte perikoop, met uitdieping van het theologische thema dat aan deze exegese gerelateerd is: 9 uur
 Werkcolleges: 9 uur
 (totale collegelast incl. voorbereiding: 35 uur (inbegrepen: het in groepen vervaardigen van een eindwerkstuk, dat door de docent per groep wordt besproken)
 Zelfstudie voor tentamen: 35 uur
- Toetseisen*
- Voorbereiden groepswerkstuk exegese van max. 2.500 wrd., met aandacht voor een eigen beargumenteerde vertaling; tekstkritiek; structuur, genre, historische achtergrond en literaire context; vers-voor-vers exegese.
 - Schriftelijk tentamen: B.K. Waltke, *An Old Testament Theology. An exegetical, canonical, and thematic approach* (Grand Rapids: Zondervan, 2007), 29-77, 173-231, en 305-404. [204 p. cat. 2/3 → 35 uur]
- Aanbevolen literatuur*
- Goldingay, J., *Old Testament Theology, I, II and III* (Downers Grove: Intervarsity Press, 2003, 2006 en 2009).
 - Gorman, M.J., *Elements of Biblical Exegesis. A Basic Guide for Students and Ministers. Revised and Expanded Edition* (Peabody: Baker Academic, 2009, 2010).
 - Hasel, G.F., *Old Testament Theology. Basic Issues in the Current Debate* (Grand Rapids: Eerdmans, 1991⁴).
 - House, P.R., *Old Testament Theology* (Downers Grove: Intervarsity Press, 1998).
 - Stuart, D., *Old Testament Exegesis: A Handbook for Students and Pastors* (Louisville: Knox Press, 2001³).
 - Talstra, E., *Oude en nieuwe lezers. Een inleiding in de methoden van uitleg van het Oude Testament* (Ontwerpen deel II) (Kampen: Kok, 2002).
- Bijzonderheden*
- De hoor- en werkcolleges Exegese en Theologie OT 1 worden gelijktijdig aangeboden aan het B- en C-jaar. Het schriftelijk tentamen is alleen voor het B-jaar.

Geschiedenis Oud-Israël

<i>Docent</i>	Dr. H. de Waard	<i>Module-code</i>	BaB-GsOI
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	Herkansing 2019/2020 30 oktober 9 april, herkansing 2 juli	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Colleges Canoniek Oude Testament; colleges Hebreeuws 1 t/m 4

<i>Leerdoelen</i>	De student: <ul style="list-style-type: none"> - kent de geschiedenis van Oud-Israël in hoofdlijn; - kan de eigen kenmerken van de oudtestamentische historiografie herkennen en benoemen; - kan zelfstandig-kritisch reflecteren op een historisch-kritische of biblicistische omgang met historiografisch-narratieve teksten.
<i>Eindtermen</i>	1, 2a, 2b, 5a, 5b
<i>Leerlijnen</i>	Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, praktische vaardigheden
<i>Studielast</i>	Hoor- en werkcolleges 9 uur Zelfstudie (literatuurtentamen) 61 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Provan, Iain e.a., <i>A Biblical History of Israel</i> (Louisville: Westminster John Knox, 2015²), 155-342; 343-409. [187 p. cat. 2/3 → 32 uur; 66 p. cat. 1/2 → 17 uur] ◦ <i>Theologia Reformata</i> 46/4 (2003), art. over (godsdienst)geschiedenis. [50 p. cat. 2 → 8 uur] (https://www.digibron.nl/search/results?q=themanummer+oude+testament+2003) ◦ Collegestof. [→ 4 uur]
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Arnold, B.T. & H.G.M. Williamson, <i>Dictionary of the Old Testament Historical Books</i> (Downers Grove: InterVarsity, 2005). - Schmidt, B. (ed.), <i>The Quest For The Historical Israel. Debating Archaeology and the History of Early Israel</i>. Archaeology and Biblical Studies 17 (Leiden: Brill, 2007).
<i>Bijzonderheden</i>	- De colleges Geschiedenis Oud-Israël worden gelijktijdig aangeboden aan het B- en C-jaar.

Grieks 6

<i>Docent</i>	Dr. J.J. Oosterhuis-den Otter	<i>Module-code</i>	BaB-G6 (2,5)
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	3 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	1 april, herkansing 10 juni	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1-5 afgerond of eindexamen Grieks gedaan

<i>Leerdoelen</i>	De student consolideert en verdiept zijn kennis van de Griekse syntaxis en is in staat onderdelen hiervan uit te leggen en aan te wijzen in de teksten. Hij maakt kennis met de Griekse tekst van Handelingen en enkele brieven uit het NT en is aan het eind van de periode in staat de Griekse zinnen in deze teksten op morfologisch en syntactisch niveau te analyseren en in correct Nederlands weer te geven (kennis/ inzicht). Daarnaast kan hij aangeven hoe verschillende Bijbelvertalingen met de Griekse grondtekst zijn omgegaan en is hij in staat een stukje ongeziene tekst te vertalen (toepassing).
<i>Eindtermen</i>	3a
<i>Leerlijnen</i>	Praktische vaardigheden, kritisch analyseren en synthetiseren

<i>Studielast</i>	Instructiecolleges 9 uur Collegevoorbereiding 24 uur Zelfstudie 37 uur
<i>Toetseisen</i>	<ul style="list-style-type: none"> ◦ Actieve participatie tijdens colleges. ◦ Tentamen: <ul style="list-style-type: none"> - Handelingen 1, 2 en 16. ◦ Nader op te geven paragrafen uit de syntaxis-syllabus.
<i>Aanbevolen literatuur</i>	- Zie Grieks 5

Praktische theologie 3: Inleiding Homiletiek/Liturgiek

<i>Docent</i>	Prof. dr. M.J. Kater en dr. J. van der Knijff	<i>Module-code</i>	BaB-PT3
<i>Toetsvorm</i>	2 papers	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Homiletiek en 1,25 EC Liturgiek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 x 2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 3	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<p>De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maakt tijdens een stage kennis met de praktijk van de eredienst in het algemeen en de prediking in het bijzonder; - verwerft inzicht in de opbouw van de liturgie in verschillende soorten erediensten; - kan theologisch de aard en het adres van de prediking karakteriseren en kan de homiletische consequenties daarvan trekken; - kan verschillende preekstijlen typeren en homiletisch waarderen; - kan zelfstandig analyseren en evalueren wat hij in de stagegemeente in de liturgie meemaakt, zowel wat het geheel van de liturgie betreft als de prediking in het bijzonder; - kan tijdens de colleges zijn ervaringen in de stagegemeente mondeling presenteren; - is in staat beknopt schriftelijk verslag te doen van zijn ervaringen aan de hand van de stageopdrachten in de Stagenota.
-------------------	---

Eindtermen 1, 2, 5, 6, 7

Leerlijnen Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude

Studielast Stage 14 uur

Homiletiek:
Colleges 9 uur
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 7 uur
Paper 6 uur

Liturgiek:
Colleges 9 uur
Collegevoorbereiding 6 uur
Zelfstudie 7 uur
Paper 6 uur

Toetseisen

- Smelik, J., *Eredienstwaardig*, Woord & Wereld 80 (Bedum: Woord en Wereld, 2009). [106 p. leesstof → 7 uur]
- Kater, M.J., *Een samenkomst om naar te verlangen. Over het verbazingwekkende van de kerkdienst* (Apeldoorn: De Banier, 2017). [100 p. leesstof → 7 uur]
- Paper 3 A4 (1.500 wrd.) Homiletiek waarin verslag wordt gedaan van de stageopdracht Homiletiek (zie Stagenota Praktische theologie B-jaar), met verwerking van de collegestof en de hierboven genoemde leesstof (Smelik en Kater).

- Paper 3 A4 (1.500 wrd.) Liturgiek waarin verslag wordt gedaan van de stageopdracht Liturgiek (zie Stagenota Praktische theologie B-jaar), met verwerking van de collegestof en de hierboven genoemde leesstof (Smelik en Kater).

Bijzonderheden Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.

Theologie Nieuwe Testament (Evangelien, Openbaring)

<i>Docent</i>	Dr. M.C. Mulder	<i>Module-code</i>	BaB-TNT1
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 3
<i>Tentamendata</i>	19 maart, herkansing 21 juni	<i>Colleges</i>	3 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Grieks 1 t/m 5 voldoende hebben afgerond

Leerdoelen De student:

- krijgt een initieel overzicht over de belangrijkste theologische thema's uit de nieuwtestamentische godsopenbaring, met name in de Evangelien, Handelingen en het boek Openbaring;
- kan enkele van deze thema's in onderlinge samenhang beschrijven;
- kan relevante discussies omtrent de theologie van het Nieuwe Testament uit de geschiedenis van de exegese benoemen;
- weet zich hierover initieel een mening te vormen en kan die verbinden met een gereformeerde visie op schriftuitleg.

Eindtermen 1, 2a, 2b, 3a, 3b, 5a, 6a

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Hoor- en werkcolleges 13,5 uur (over een belangrijk theologisch thema uit de evangeliën)
Zelfstudie 56,5 uur

Toetseisen

- Stuhlmacher, P, *Biblische Theologie des Neuen Testaments, Band 1: Grundlegung. Von Jesus zu Paulus* (Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2005³), 39-220. [180 p. cat. 1 → 56,5 uur] (deels op college besproken)
- Collegestof.

Aanbevolen literatuur

- Baum, Armin & Rob van Houwelingen (eds.), *Theologie van het Nieuwe Testament in twintig thema's* (Utrecht: Kokboekencentrum, 2019).
- Beasley-Murray, G.R., *Jesus and the Kingdom of God* (Grand Rapids: Eerdmans, 1986).
- Dunn, James D.G., *New Testament Theology. An Introduction* (Nashville: Abingdon, 2009).
- Ladd, G.E., *A Theology of the New Testament* (Grand Rapids: Eerdmans, 1993, rev. ed.).
- Marshall, I.H., *New Testament Theology. Many Witnesses, One Gospel* (Downers Grove: InterVarsity, 2004).
- Schreiner, Th.R., *Magnifying God in Christ. A Summary of New Testament Theology* (Grand Rapids: Baker, 2010).

Algemene Kerkgeschiedenis 3: Calvinj/calvinisme

<i>Docent</i>	Prof. dr. H.J. Selderhuis	<i>Module-code</i>	BaB-Kg3
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen, leesverslag en paper	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	15 juni, herkansing 25 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	Inleiding Kerkgeschiedenis en Kerkgeschiedenis 1en 2

- Leerdoelen* De student:
- verwerft kennis van en inzicht in de geschiedenis van kerk en theologie van de zestiende eeuw, geconcentreerd op de gereformeerde traditie;
 - verkrijgt grondige kennis van de biografie en theologie van Johannes Calvinj en het zestiende-eeuwse calvinisme;
 - kan zelfstandig bronteksten uit deze periode analyseren;
 - is in staat om de relevantie te beoordelen van de eerstgenoemde doelstelling voor de huidige situatie van kerk en theologie;
 - krijgt oog voor historische patronen en ontwikkelingen en met name voor de betekenis van het begrip 'reformatorisch';
 - is in staat de opgedane kennis praktisch te maken voor prediking en pastoraat.

Eindtermen 1, 2, 3b, 4a, 5, 8

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren, discussiëren en argumenteren, psychosociale attitude, onderzoeken, schrijven

Studielast Colleges 9 uur
Zelfstudie 61 uur

- Toetseisen*
- Lindberg, Carter (ed.), *The Reformation Theologians* (Oxford: Blackwell Publishers, 2002), hfdst. 10, 11, 13, 14. [45 p. cat. 2/3 → 7 uur]
 - Selderhuis, Herman J. (ed.), *Calvinj Handboek* (Kampen: Kok, 2008), hfdst. A I, B II 1, 2, 4-7, B III 1-4, C I 4, C II 1-3, 8, 9, 12, 13, C III 3, D I 3, 7, 8). [155 p. cat. 2 → 27 uur]
 - Collegestof.
 - Leesverslag (1.600-2.000 wrd.) van Herman J. Selderhuis, *Calvinj. Een mens dient God* (Utrecht: Kok, 2017). [260 p. leesstof → 13 uur] (Oorspronkelijke uitgave: *Calvinj. Een mens* (Kampen: Kok, 2008). Engelse uitgave: *John Calvin. A pilgrim's life* (Downers Grove, IL/Nottingham: IVP Academic, 2009)).
 - Paper 4-6 A4 (2.600-3.200 wrd.) over een tekst van een denker uit de Calvinjse traditie (1535-1600) met een minimale omvang van 20 pagina's. Tekst wordt in onderling overleg gekozen. [→ 14 uur]

Dogmatiek 2: God de Vader

<i>Docent</i>	Dr. C.C. den Hertog	<i>Module-code</i>	BaB-Do2
<i>Toetsvorm</i>	Schriftelijk tentamen	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	2 uur	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	24 juni, herkansing 20 augustus	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Instapeis</i>	N.v.t.

- Leerdoelen* De student:
- kan verschillende opvattingen weergeven over a. de godsleer, b. schepping; c. verbond; d. verkiezing;
 - is in staat deze opvattingen te illustreren aan de hand van voorbeelden uit de geschiedenis en het heden;
 - kan de relevantie van systematisch-theologische discussies (op de genoemde gebieden) uitleggen en waarderen;

- kan een beredeneerde keuze maken in het debat over a. de methode van de godslereer, b. de aard van de schepping, c. de relatie verbond en verkiezing;
- kan beredeneerd de christelijke leer (op de bovengenoemde gebieden) toelichten en eventueel bekritisieren vanuit Bijbelse gegevens;
- kan complexe theologische teksten (op de bovengenoemde gebieden) samenvatten, analyseren en beredeneerd beoordelen.

Eindtermen 1, 2, 4a, 4c, 5, 6a

Leerlijnen Kritisch analyseren en synthetiseren

Studielast Hoorcolleges 9 uur
Collegevoorbereiding 12 uur
Zelfstudie 49 uur

Toetseisen tentamen

- Brink, G. van den & C. van der Kooi, *Christelijke dogmatiek. Een inleiding* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2012), 114-149, 189-228. [76 p. cat. 3 → 11 uur]
- Genderen, J. van, *Verbond en verkiezing* (Kampen: Kok, 1983²), 9-103. [94 p. cat. 3 → 14 uur]
- Genderen, J. van & W.H. Velema, *Beknopte gereformeerde dogmatiek* (Kampen: Kok, 1993²), 120-143, 162-291 en 493-521. [183 p. cat. 2/3 → 31 uur minus 12 uur (voorbereiding colleges) → 19 uur]
- Collegestof. [→ 5 uur]

Evangelistiek/Missiologie 2: Missionaat (missionair-diakonale presentie)

<i>Docent</i>	Drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-EM2
<i>Toetsvorm</i>	Portfolio met daarin de uitwerking van de verschillende toetsopdrachten	<i>Omvang</i>	2,5 EC
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 college-uren per week
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. Laatste dag tentamenperiode blok 4	<i>Instapeis</i>	Evangelistiek/Missiologie 1

Leerdoelen

- Het benoemen, beschrijven en onderscheiden wat de theologische vragen zijn waarvoor missionaire en missionair-diakonale initiatieven zich geplaatst zien.
- Het reflecteren op mogelijkheden, kansen en problemen van missionaire en missionair-diakonale aanwezigheid in een stadssituatie.

Eindtermen 1, 2a, 3b, 4a, 4b, 4c, 5b, 6b, 7a, 7b, 8

Leerlijnen Onderzoeken, kritisch analyseren en synthetiseren, schrijven, discussiëren en argumenteren, samenwerken, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden

Studielast Colleges 4,5 uur (een introducerend college, een verdiepend college en een afsluitend college waarin een einddiscussie plaatsvindt met een of meerdere gasten uit het werkveld)
Bezoeken in groepsverband van op zijn minst drie missionaire en missionair-diakonale initiatieven in Nederland in verschillende contexten met daaropvolgend een eerste persoonlijke rapportage (zie opdracht 1) 40 uur
Groepsbespreking van de individueel opgedane ervaringen en gezamenlijke reflectie daarop, met een schriftelijke gezamenlijke rapportage daarvan waarin discussiepunten geformuleerd worden (zie opdracht 2) 8,5 uur
Zelfstudie (literatuurstudie; zie opdracht 3) 9 uur
Schrijven van een eindrapportage (zie opdracht 4) 8 uur

Toetseisen De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio:

1. Een schriftelijk verslag (maximaal 800 wrd.) van de eerste persoonlijke impressies van de afgelegde bezoeken vanuit de vragen: wat verrast? Wat roept vragen op? Wat is een eyeopener?

2. Een gezamenlijk opgestelde schriftelijke rapportage (maximaal 1.500 wrd.) van de reflecterende bespreking in de groep, ter voorbereiding op de einddiscussie (met een daarbij gevoegd procesverslag waaruit ieders aandeel in de bespreking blijkt).
3. Een reflectieverslag (maximaal 1.000 wrd.) van de individueel bestudeerde literatuur.
4. Een eindverslag (maximaal 1500 wrd.) met daarin een weerslag van de belangrijkste leermomenten uit de bezoeken, de literatuur en de einddiscussie.

Te bestuderen literatuur:

- Jochemsen, H. (ed.), *'Als de tak wil bloeien ...' Ontwikkelingssamenwerking in christelijk perspectief* (Amsterdam: Buijten en Schipperheijn Motief, 2018), 55-83. [28 p. cat. 3 → 3 uur]
- Noort, G. e.a., *Als een kerk opnieuw begint. Handboek voor missionaire gemeenschapsvorming* (zoetermeer: Boekencentrum, 2008), 215-283. [68 p. cat. 3 → 6 uur]

Aanbevolen literatuur

- Keller, Tim, *Centrum Kerk. Het evangelie midden in je stad* (speciale Nederlandse editie onder redactie van Stefan Paas) (Franeker: Van Wijnen, 2014).
- Paas, S., *De werkers van het laatste uur. De inwijding van nieuwkomers in het christelijk geloof en in de christelijke gemeente* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).

Integratiecolleges en themadagen

<i>Docent</i>	Hoogleraren en (gast)docenten	<i>Module-code</i>	Ba-IT
<i>Tentamenvorm</i>	Testimonium	<i>Omvang</i>	2,5 EC aan einde B-jaar
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 2 resp. 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	2 + 3 (college)dagen
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	N.v.t.	<i>Data</i>	21 en 22 december (integratiecolleges) 13 t/m 16 april (themadagen)

Zie voor informatie over deze module pagina 58.

Praktische theologie 4: Catechetik/Poimeniek

<i>Docent</i>	Drs. L. Snoek en drs. J. van 't Spijker	<i>Module-code</i>	BaB-PT4
<i>Toetsvorm</i>	<i>Catechetik:</i> Werkstuk en reflectieverslag <i>Poimeniek:</i> Verslagen	<i>Omvang</i>	2,5 EC (1,25 EC Catechetik en 1,25 EC Poimeniek, waarvan 2 x 0,25 voor stage)
<i>Tentamenduur</i>	N.v.t.	<i>Periode</i>	B-jaar / blok 4
<i>Tentamendata</i>	N.v.t.	<i>Colleges</i>	<i>Catechetik:</i> 1 x 3 college-uren en 1 facultatieve bijeenkomst voor consultatie <i>Poimeniek:</i> 6 x 1 college-uur
<i>Inleveren opdracht(en)</i>	Via ELO. <i>Catechetik:</i> Eerste dag tentamenperiode blok 4 (reflectieverslag en werkstuk = praktijkopdracht met reflectie) <i>Poimeniek:</i> Laatste dag tentamenperiode blok 4.	<i>Instapeis</i>	<i>Catechetik:</i> Praktijkplek t.b.v. stagelessen <i>Poimeniek:</i> N.v.t.

<i>Leerdoelen</i>	<p><i>Catechetiek:</i> De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verwerft inzicht in het karakter en de doelstellingen van de catechese; - neemt kennis van pedagogische en didactische beginselen, toegepast op catechese; - ontwikkelt vaardigheden om op een pedagogisch en didactisch verantwoorde wijze catechisatielessen voor te bereiden, te geven en te evalueren. <p><i>Poimeniek:</i> De student:</p> <ul style="list-style-type: none"> - heeft kennis van de belangrijkste stromingen op het gebied van het pastoraat; - bouwt inzicht op in het specifieke karakter van pastorale zorg te midden van allerlei vormen van hulpverlening, alsmede de eigen aard van gereformeerd pastoraat; - verwerft initiële praktische vaardigheden m.b.t. het voeren van pastorale gesprekken.
<i>Eindtermen</i>	<p><i>Catechetiek:</i> 2, 5 t/m 8</p> <p><i>Poimeniek:</i> 2, 3b, 4a, 5b, 6a, 7a, 7b, 8</p>
<i>Leerlijnen</i>	<p><i>Catechetiek:</i> Kritisch analyseren en synthetiseren, mondeling presenteren, geestelijke instelling, psychosociale attitude, praktische vaardigheden</p> <p><i>Poimeniek:</i> Schrijven, mondeling presenteren, praktische vaardigheden, geestelijke instelling, psychosociale attitude</p>
<i>Studielast</i>	<p><i>Catechetiek:</i> Colleges 2,25 uur (spiegeling van praktijkervaringen aan college-inhouden van blok 2, aan theorie en aan andermans ervaringen) Collegevoorbereiding 1,75 uur Zelfstudie 18 uur (praktijkopdracht, inclusief spiegeling aan literatuur en verwerking van college-inhoud) Reflectieverslag 6 uur</p> <p><i>Poimeniek:</i> Colleges 4,5 uur Collegevoorbereiding 4,5 uur Zelfstudie, inclusief schrijven verslagen en eindverslag 19 uur</p> <p><i>Catechetiek & Poimeniek</i> Stage 14 uur</p>
<i>Toetseisen</i>	<p><i>Catechetiek:</i> N.v.t.</p> <p><i>Poimeniek:</i> De toetsing bestaat uit de volgende opdrachten voor het portfolio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het schrijven van een werkverslag van een drietal pastorale gesprekken; 2. Het schrijven van een verslag van een korte casusstudie over een specifiek pastoraal terrein; 3. Het schrijven van een eindrapportage met daarin reflectieverslag over onderdelen van de bestudeerde literatuur; 4. Een eindgesprek. <p>N.B.: De toetsing betreft de uitwerking van alle opdrachten waaraan de student vanaf blok 1 (Praktische Theologie 1) werkt. Zie ook de toetseisen daar.</p>
<i>Aanbevolen literatuur</i>	<p><i>Catechetiek:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Kock, A. de e.a., <i>Altijd leerling. Basisboek catechetiek</i> (Zoetermeer: Boekencentrum, 2011). - Meerveld, Hans, <i>Opbrengsten van jongerencatechese. Een kwalitatief empirisch onderzoek in vier protestantse geloofsgemeenschappen in Nederland</i> (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2018). - Verboom, W., <i>Leren kennen. Een visie op catechese vanuit het verbond</i> (Kampen: Kok, 1989).

Poimeniek:

- Assink, M. (ed.), *De praktijk van het ambt. Handreiking aan nieuwe ambtsdragers* (Barneveld: De Vuurbaak, 2012).
- Blok, J., *Bitterzoet. Een handreiking voor zieken en hun omgeving* (Barneveld: Plateau, 2006).
- Bukowski, P., *De Bijbel ter sprake brengen. Een basisvraag in het pastoraat* (Zoetermeer: Boekencentrum, 2003).
- Klein Kranenburg, E.S., *Trialoog. De Derde in het pastorale gesprek* (Den Haag: Boekencentrum, 1988).
- Koole, D. & W.H. Velema (eds.), *Uit liefde tot Christus en Zijn gemeente. Een handreiking aan de ouderling* (Kampen: Kok, 1982).
- Kramer-Hasselaar, G., *In gesprek. Handreiking gespreksvoering in het pastoraat* (Utrecht: Kok, 2011).
- Pelt, J.W. van, *Pastoraat in trinitarisch perspectief. De samenhang tussen trinitarische en antropologische aspecten in het pastoraat* (Heerenveen: Groen, 1999).
- Rietberg, C. e.a., *Handboek voor kinder- en jeugdpastoraat* (Amsterdam: Buijten & Schipperheijn, 2012).
- Smit, J., *Tot de kern komen. De kunst van het pastorale gesprek* (Kampen: Kok, 2006).
- Vries, R.J. de, *Gods Woord verandert mensen. Een praktisch-theologisch onderzoek naar het veranderingsconcept in de pastorale theologie van Eduard Thurneysen* (Gorinchem: Narratio, 2008).

Stage

- De richtlijnen en formulieren ten behoeve van de 'stage catechetiek' en ook voor de 'stage poimeniek' zijn te vinden in de 'Praktijknota Praktische theologie', zie ELO.
- De stage omvat 14 uur.

Voor de stage catechetiek woont de student catechisatie-lessen van de mentor-catecheet bij en geeft zelf minimaal 3 catechisatielessen, zo mogelijk verdeeld over verschillende leeftijdsgroepen. In deze lessen voert hij ook de pedagogisch-didactische praktijkopdracht uit.

Voor de stage poimeniek voert de student in overleg met de stagebegeleider een aantal (minstens drie) zelfstandige gesprekken en woont enkele gesprekken bij in het kader van het bijzonder pastoraat. De student schrijft hiervan een verslag waarbij verantwoording wordt gegeven over het Bijbelgebruik, gebed en het eventuele gebruik van andere rituelen.

Bijzonderheden

Dit onderdeel behoort tot de module 'Praktische theologie 1-4'. Studiepunten worden pas toegekend als alle onderdelen van de module behaald zijn.